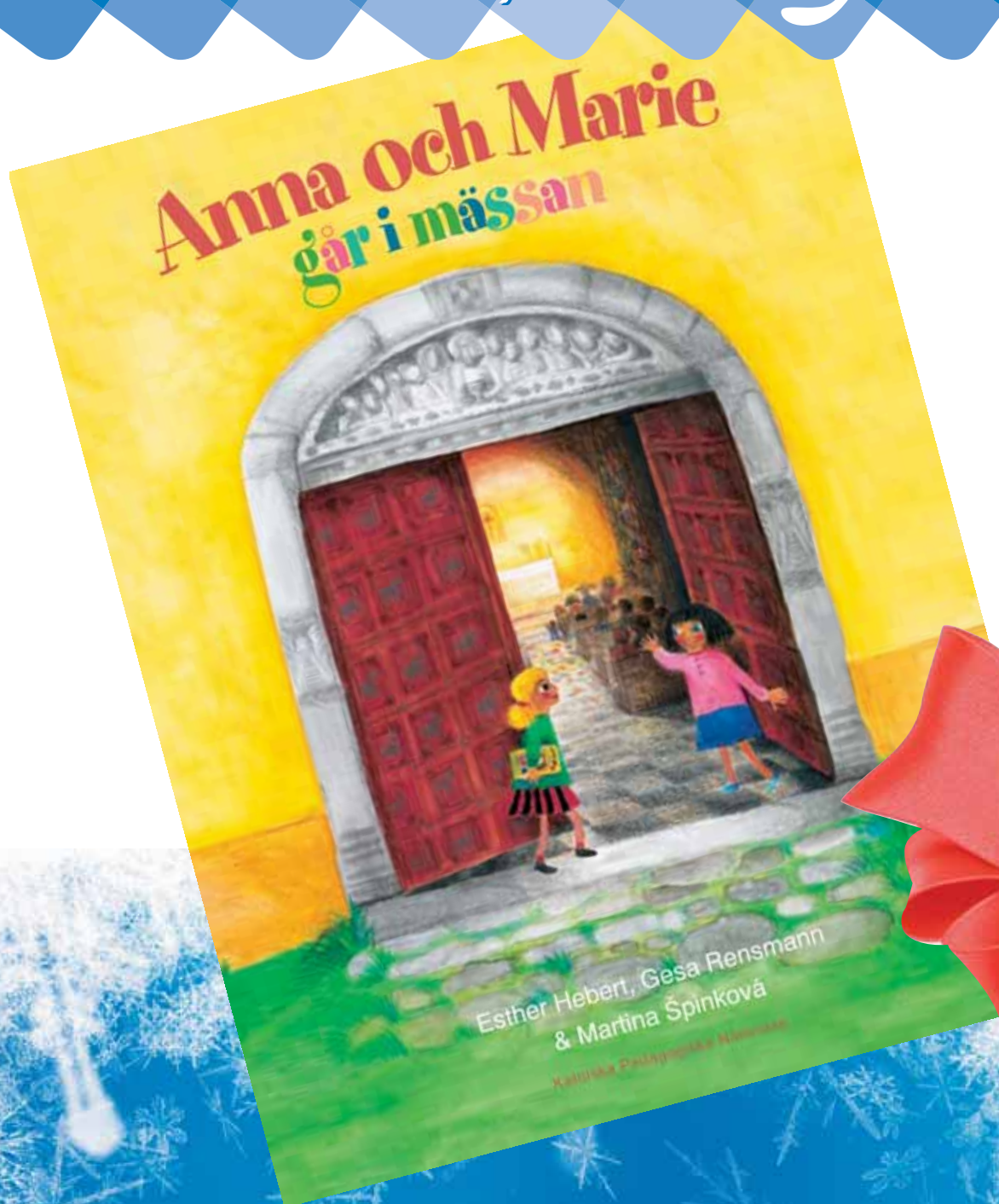

KateketNytt

Forum för katekes i katolska kyrkan

3 / 2010

Julen förändrar vår värld >> >>

Hälsning från kansliet

Julens budskap är Guds människoblivande. Herrens ankomst sker inte i ett stort hus, utan i stallet, i en grotta, där de fattiga, ensamma, övergivna och djuren håller till.

En foderkrubba är Herrens säng. Barnet finns där, inför våra ögon. Det är litet och svagt. Men Gud tar sig an det som är litet och oansenligt och visar sig där.

Julen ställer ett barn i centrum för vår tro: det väcker tankar om de barn jag möter runt mig.

I Sverige talar vi ofta om att vi möter Gud i naturen, men Jesus ställer ett barn framför oss och säger: "Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn tar emot mig" (Matt 18:5).

Ser jag Kristus i de barn jag möter?

Vad vill Kristus säga mig genom detta barn? Kristus uppmanar oss att bli som barn för att komma in i himmelriket. Ser jag barnet inom mig?

*En välsignad jul önskar vi från KPNs kansli genom
Ulrika Erlandsson*

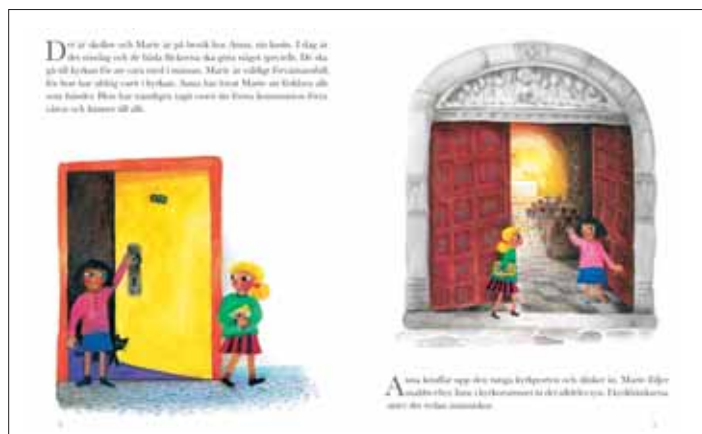

Av levande

I de nya Riktlinjerna för katekes (se KateketNytt nr 2/2009) lyfts mässan och liturgin fram som viktiga delar av undervisningen. För att svara på behovet av material kring detta ger KPN nu ut två nya böcker, en mässbok för barn och en kyrk-guide. Båda böckerna är vackert illustrerade i fyrfärg.

Mässboken *Anna och Marie går i mässan* berättar om två flickor i första kommuniensåldern. Den ena flickan har aldrig varit i kyrkan, den andra har just tagit emot sin första kommunion. Genom Marias nyfikna frågor och Annas svar får vi uppleva mässan, sedd genom barnens ögon. Boken innehåller också församlingens svar under mässan.

Tanken är att barnen ska följa med i boken från sin plats i bänken. Den har roliga, färgstarka bilder, så även barn som ännu inte kan läsa kan bläddra och följa med i vad som händer. Boken har hårda pärmar och lagom format för att tas med till kyrkan, 48 sidor.

stenar

– två nya böcker om mässan och kyrkorummet

Kyrkorummet, och alla spännande föremål som finns där, talar om olika aspekter av vår tro.

Genom århundradena har ett rikt symbolspråk utvecklats, som inte alltid är så lätt att tolka för vår tids människor. Boken *På upptäcktsfärd i kyrkan* vill leda barnen (vuxna får tjuvtitta!) genom det heliga rummet för att visa på att allt i kyrkan pekar på frälsningshistorien och Jesu död och uppståndelse. Bokens illustrationer visar oss gamla och nybyggda kyrkointeriörer och föremål, såväl från Sverige som från andra länder. Den fungerar både vid ett besök i församlingskyrkan och ett besök i en katedral utomlands. Den är inte en konsthistorisk guide, utan det vackra vi ser ges alltid en andlig, teologisk förklaring.

- Varför leder några trappsteg upp till altaret?
- Varför heter det tabernakel?
- Varför står man upp under evangeliet?
- Vad är det som står på påskljuset?
- Hur gör man en kyrkklocka?
- Varifrån kommer brödet och vinet som bärs fram i mässan?

Som förälder eller kateket behöver du inte längre börja mumla förläget när du får dessa frågor (eller själv undrar, men inte vågat fråga prästen). Trosbekännelsen och några vanliga böner finns också i boken. Den passar lika bra för barn och vuxna, 52 sidor.

Båda böckerna är översatta och bearbetade av Hélène-Dominique Lindroth och Ulrika Erlandsson. Utgivningen sker i samarbete med Katolska Liturgiska Nämnden (KLN) och de liturgiska texter som används i böckerna är de av Rom godkända,

som kommer i det nya Missalet.

Jag vill också i sammanhanget påminna om att SUK gav ut en sångbok för ungdomar, JPII, under hösten. Kurstillfälle tre i Baskursen för kateketer ägnades åt musiken och sången i undervisningen och leddes av stiftets musikkonsulent Ulf Samuelsson.

Hélène-Dominique Lindroth

Anna och Marie går i mässan: **90 kronor**

På upptäcktsfärd i kyrkan: **60 kronor**

Beställ på KPN!

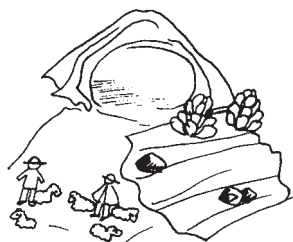
Barnets födelse i stallet

Vi bygger en julkrubba tillsammans med barnen!

Alla barn har inte en krubba hemma, kanske talas inte så mycket om det kristna julbudskapet hemma heller. Då kan det vara fint att bygga en krubba tillsammans den sista gången man samlas till undervisning före jul. Barn älskar krubbor. De kan snabbt identifiera sig med de olika figurerna i krubban. För barnen är det ett underbart budskap att ett litet nyfött barn kan väcka en sådan uppståndelse och glädje. Det lilla Jesusbarnets betydelse säger något om deras egen betydelse, väcker behovet efter att också vara efterlängtd, sedd och älskad av dem som är runt oss. Att endast läsa julevangeliet är inte nog. Barnen behöver uppleva Guds ord med alla sinnen. Gud vill bli människa i hela oss, inte bara i våra tankar...

Material

Yllefilt – brun duk – grön duk – en röd liten duk – tallkottar – stenar – en ros – stor halmstjärna – halm till stallet – ljus – värmeljus till varje barn - krubbfigurer: Josef, Maria, Barnet, herdar, oxe och åsna – några får av ull – instrument som flöjt, triangel, klangspel, liten cymbal.

Julberättelsen gestaltas

Med yllefilten formas en grotta. Den bruna duken breds ut som ett fält framför grottan, den gröna som en äng. Stenar placeras här och där på fältet. Kottarna får utgöra en liten skog. I grottan sprids lite halm ut. Den tomma krubban placeras där. Djuren, oxen och åsnan, får ta plats intill den. På ängen placeras fåren ut. De står eller ligger tätt intill varandra. Så har de det varmt och behöver inte vara rädda. Det är natt. Den här uppbyggnaden kommenteras bara med några få ord.

I och med att herdarna ställs dit börjar kateketen berätta:

”Herdarna är ute på fälten. De lever tillsammans med fåren. De bor under bar himmel. De ligger på marken när de sover. De är fattiga. De får vad de behöver för att leva av fåren: mjölk, ost, kött, en varm fädd, ull. Ibland tänder herdarna en eld när natten är kall.

Den röda lilla duken får utgöra en eld.

Så sitter de tätt tillsammans för att värma sig. Ibland spelar en herde en visa på sin flöjt. Denna natt är herdarna fulla av oro. De känner på sig att det är en särskild natt. Vad är det som skall hända?

Spela något herdeaktigt på flöjten.

Maria och Josef är på väg. Maria vet: i natt skall barnet födas. Var skall hon lägga sitt barn? I staden förblev alla dörrar stängda. I härbärget fanns ingen plats för dem. De fann stallet/grottan. I grottan är det mörkt och kallt. Djuren finns där, deras andedräkt ger värme. Och i grottan föds barnet, Jesus – Frälsaren, Jesus – Räddaren, Jesus – världens kung. Maria lindar barnet och lägger det i djurens krubba, för hon har ju ingen säng till barnet.

Maria och Josef placeras i grottan. Jesus-barnet placeras i krubban.

En stor stjärna lyser på himlen.

Halmstjärnan placeras över stallet.

Människorna som lever i mörkret ser ett stort ljus. Med Jesus kommer ljuset till oss.

Ett ljus tänds och placeras vid krubban.

En blomma slår ut mitt i den mörka vintern.

Rosen placeras framför krubban. Sång: ”Det är en ros utsprungen” Cecilia 113:1.

Därute på fälten hos herdarna blir det alldeles ljust. En Guds budbärare, en ängel kommer till dem och säger: Var inte rädda! Jag bär bud till er om en stor glädje: Idag har en frälsare fötts åt er. Han är Messias, Herren. Ni skall finna honom liggande i en krubba.

Spel på klangspel eller med en bjällra.

Foto: Annie Tayam-Dahlgren

Stefan och Alicia tycker det är spännande med krubban.

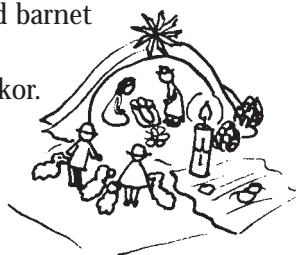
Plötsligt är det fullt av änglar. De sjunger:
Ära vare Gud i höjden och frid åt människor på jorden! Då säger herdarna till varandra: Låt oss gå till Betlehem och söka upp barnet.

Spel på triangel, klangspel eller cymbaler.

Herdarna kommer till stallet. De finner Maria, Josef och barnet. De faller på knä. De tillber barnet. Inom sig vet de att barnet är Räddaren, Frälsaren. De hör vad barnet vill säga till dem:

Jag är här, mitt ibland alla människor.
Jag kommer med fred till er.
Jag kommer med ljus till er.
Jag kommer med liv till er.

Herdarna är glada.
Deras ögon lyser.
De håller fram händerna och vill bära och vagga barnet. De viskar till barnet. De säger:
Jesusbarn, jag tycker om dig.
Jesusbarn, du gör mig glad.

Vi håller fram våra händer som en krubba. Låt barnen säga efter och sedan fortsätta med egna ord.

Herdarna vänder tillbaka hem. Deras hjärtan är fyllda av glädje. De prisar och lovar Gud. De sjunger och dansar.”

Sång: Herdar som på fälten vaktat” Cecilia 542.

Barnen kan nu få tända varsitt ljus och placera dem runt krubban.

Fråga barnen: om ni fick vara en av figurerna i krubban, vilken skulle ni vara då? Låt alla berätta vem de identifierar sig med, hur det skulle kännas att vara med...

Som avslutning ber vi:

Jag ville vara i Betlehem
och se vad herdarna såg
se grottan, djuren och allra helst
se krubban där Jesus låg.

Han föddes fattig i hemlighet
och himlen fylldes av sång
för himlen visste att han var Gud
och mänska på samma gång.

Margareta Melin

Översatt efter Religionspädagogische Praxis av Christina Hallonsten,
S:t Thomas församling i Lund

Kunskap på väg – Trosfördjupning för vuxna

På Johannesgården förklarar Msgr Mirek Dudek Mose inre kamp när han ställs inför Guds kallelse...

Deltagarna Jimmy Vogel, Jolanta Vogel, Leif Andersson och Krystyna Huda samtalar om Kain och Abel...

I kursen "Ingångar till Gamla testamentet" valde Msgr Dudek att presentera Bibelns personligheter ur ett existentiellt plan. Kursdeltagarna fick tränga in i det psykologiska djupet bakom berättelser som syndafallet och personer som Abraham, Mose och profeten Elia. Kursen erbjuds även under våren, se annons nedan.

"Människan är Kyrkans första väg"

STOCKHOLM – Marielund
4-6 februari
• P. Henrik Alberius OP

Katolsk sociallära är varken ett politiskt program eller ett recept för att lösa den ekonomiska krisen, utan – vad?

"Om människovärdet"

FALUN – Birgittagården
4-6 mars
• P. Erwin Bischofberger SJ och Helena D'Arcy

Från befruktningen till den naturliga döden - Katolska kyrkan, bakåtsträvare eller pionjär?

"Att leva och växa i sitt dop"

GÖTEBORG – Johannesgården
11-13 mars
• Sr Veronica Tournier OP

Många är döpta, men har ännu inte upptäckt dynamiken i sitt dop, de har passerat dörren, men är kvar vid tröskeln.

"Ingångar till Gamla Testamentet"

LUND – Rögles kloster
18-20 mars
• Msgr. Miroslaw Dudek

Vem är Gud och kan vi i Gamla Testamentet finna oss själva och svar på våra livsfrågor?

"Om de orientaliska, katolska kyrkorna"

OMBERG – Heliga Hjärtas kloster
25-27 mars
• Arkimandrit Matthias Graham OSB och Héléne-Dominique Lindroth

Möt vår egen historia, kristendomen från den odelade Kyrkan.

KUNSKAP PÅ VÄG TROSFÖRDJUPNING FÖR VUXNA VÅREN 2011

Vi blir aldrig fullärdade. Det finns alltid mer att upptäcka i trons outtömliga skattkammare.

Katolska Pedagogiska Nämnden och Sankta Birgittas folkhögskola arbetar för att skapa växtplatser runt om i landet för katolsk lärdom och kultur. Tillsammans står vi för en kursform, där vår tros rikedomar förmedlas genom undervisning och bön, reflektion och lärarik samvaro.

Vi är glada att kunna presentera ett mångsidigt program, som vandrar mellan fem olika platser i stiftet. Varje kurshelg kommer alltså till varje region en gång.

Kostnad: Kurserna erbjuder vi till kraftigt subventionerat pris, 1 000 kr/helg. Kateketer betalar 600 kr och ungdomar (max 28 år) 300 kr. Bidrag till kursavgiften kan sökas hos Folkhögskolans stödfond, kontakta KPN.

Välkommen med din anmälan redan idag!

Uppllysning och anmälan till KPN:

kpn@katolskakyrkan.se tfn 08-462 66 30 (32), fax 08-462 94 35

INFORMATIONER

Kateketens dag 2011 Den mångkulturella kyrkan – gåva och utmaning

Tid: Lördagen den 3 september 2011
Plats: Södra Storstockholm (vi återkommer med mer exakt platsangivelse)
Huvudtalare: Biskop William Kenney C.P.

Välkommen till Kateketens dag 2011!
 Återigen har vi kateketer glädjen att samlas kring vår biskop för att inspireras, stärkas i vår gemenskap och i tacksamhet glädjas åt vår insats för kyrkan. Den mångkulturella kyrkan är temat denna gång. Vi ser med stolthet på vår olikhet som var för sig återspeglar Kristus. Biskop William Kenney kommer att fördjupa vår förståelse för denna mångfacetterade frågeställning, men lika viktigt blir vårt utbyte med varandra. Dagen avslutas med en högtidlig mässa då biskop Anders ger oss den särskilda kateketiska välsignelsen. Kateketens dag sker i samarbete med Studieförbundet Bilda.
 Anmäl dig gärna redan nu till kpn@katolskakyrkan.se eller 08-462 66 30 / 32.

Material kring förberedelse av äktenskap

På biskopens uppdrag och i samarbete med Katolska utskottet för äktenskap och familj (KUÄF) har KPN tagit ansvar för utgivning av ett material som ska förbereda par för äktenskapets sakrament. En arbetsgrupp bestående av Msgr Göran Degen (KUÄF), kyrkoherde Klaus Dietz SJ, Helena D'Arcy (Respekt) och Hélène-Dominique Lindroth under ledning av Ulrika Erlandsson har arbetat med att ta fram detta. Materialet består dels av en handledning för den som leder samtalet, ett häfte med frågor och svar till paret och ett häfte med liturgin. Efter en remissomgång hoppas vi att det ska kunna ges ut under våren 2011.

Ombyggnad

Under våren 2011 kommer KPNs arbetsplats att byggas om, liksom hela Biskopsämbetet. Vi ber om förståelse för att vi kommer ha begränsad bemanning och service under denna tid.

Här samlas deltagarna runt en meditation där Sackaios hus har gestaltats tillsammans. Foto: Annie Tayam-Dahlgren

Baskursen för kateketer och ungdomsledare – våren 2011

I samarbete med S:ta Birgittas katolska folkhögskola. Baskursen för kateketer fortsätter med följande delar under våren:

Baskurs IV

Katolsk bibelsyn, Gamla och Nya testamentet med kreativa metoder.

Umeå: Kristi Moders församling, lördagen den 12 februari kl 10 – 16

Stockholm: S:ta Birgittas folkhögskola, lördagen den 22 januari kl 10 – 16

Baskurs V

Kyrkans sociallära, etik – hur utforma en levande undervisning kring detta?

Umeå: Kristi Moders församling, lördagen den 12 mars kl 10 – 16

Stockholm: S:ta Birgittas folkhögskola, lördagen den 19 februari kl 10 – 16

Baskurs VI

Kommunikation, ledarrollen och grupprocesser, Lära för att leda grund, i Bildas regi.

Umeå: Kristi Moders församling, lördagen den 2 april kl 10 – 16

Stockholm: S:ta Birgittas folkhögskola, lördagen den 19 mars kl 10 – 16

Anmälan till KPN. Varmt välkomna!

En kateketisk profil

Jimmy Vogel

Kateket i S:t Paulus av korsets församling i Angered

Jag träffade Jimmy under "Katekethelgen" i Vadstena i augusti i år. Han var en av de kateketer som hade kommit för att samlas kring temat "Ledarskap" och även reflektera tillsammans med andra över att vara kateket. Jimmy kommer från en familj med kateketisk tradition; hans mor är kateket och hans äldre bror har varit kateket. Men att vara kateket är ett beslut man tar själv och Jimmy har fattat sitt eget beslut, och visat att unga kateketer finns och är viktiga.

Jimmy undervisar en grupp med barn i 10-årsåldern. Jag frågar honom hur han började som kateket?

– Min kyrkoherde tillfrågade mig om jag ville bli kateket. Jag var helt säker på att jag inte var rätt person för uppgiften, men jag bestämde mig ändå att under en tid hjälpa till lite i första kommuniionsgruppen. När jag såg att jag lyckades fånga barnens uppmärksamhet så ville jag fortsätta, och nu efter att barnen tagit emot första kommunionen så har jag fått ta över ansvaret själv i gruppen.

Jimmy har även andra intressen och det är en tillgång i det kateketiska arbetet.

– Jag tycker om att vara ute mycket och springa och är överhuvudtaget väldigt sportintresserad. Jag har flera barn i gruppen som delar mina intressen, och jag tror att det bidrar till att skapa en god kontakt med dem.

– Mitt mål är att kunna leda barnen på vägen till Gud, att försöka vara en bra förebild för barnen och att få göra något för kyrkan.

Hur förbereder du dig och vilka inspirationskällor har du?

– Eftersom jag är ny kateket så försöker jag delta i så många kurser som jag kan. Jag har deltagit både i KPN:s katolska vuxenutbildning och i baskurser för kateketer. För övrigt tycker jag att KPN:s böcker vi arbetar med är väldigt pedagogiska och inspirationsrika för barnen. Att läsa i lärarhandledningen innan varje lektion ger också mycket. Jag tänker även tillbaka på tiden då jag själv gick i undervisning, vad jag själv tyckte var kul att göra.

Erfarenheten är viktig och det kommer med tiden. Mer erfarna kateketer finns där för att hjälpa till. Det är viktigt att träffa andra kateketer.

– Vi träffas på kateketmöten som vi har regelbundet, varje månad i vår församling. Där utbyter vi erfarenheter, och får tips och idéer från varandra.

Vad kan unga kateketer bidra med i den kateketiska verksamheten?

– Jag tror att unga kateketer kanske får en lite bättre kontakt med barnen. Vi har det närmare i minnet hur vi tänkte i den åldern. Vi har kanske även fler idéer på aktiviteter som fångar barnens uppmärksamhet.

Jimmy tycker att församlingarna borde uppmuntra unga att prova på:

– Uppmuntra dem att hjälpa till i katekesen, kanske fastnar de för det.

Och till unga som funderar på att jobba med katekes och inte ännu tagit första steget, säger Jimmy.

– Våga ta steget. Man utvecklas och lär sig mycket själv när man undervisar!

Claudio Palma

FAKTA

Kateketnytt utges 3 gånger om året av Katolska Pedagogiska Nämnden.

Redaktion:

Ulrika Erlandsson (ansvarig)
Hélène-Dominique Lindroth
och Claudio Palma.

Adress:

Besöksadress Götgatan 68,
Box 4198,
102 64 Stockholm
telefon 08-462 66 30

e-mail:

kpn@katolskakyrkan.se

hemsida:

www.kpn.se

Tryck:

Wallin & Dahlbom
Boktryckeri AB

Layout:

Stefan Wallberg, www.wga.se

BIDRAG

Det här numret av KateketNytt går som vanligt till alla kateketer som vi har adressen till.

Ni som vill stödja tidningen kan göra det genom att betala in en frivillig summa på vårt plusgirokonto 40 26 06 - 8 och/eller att bidra med förslag till innehållet.

Tack till alla er som redan gjort det!